

ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมกรสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

สาธิตี นิยมชาติ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ สาลินี นิยมชาติ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

พ.พ.

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร)

๘๓/๑๕

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธารเสนา)

พ.พ.

กรรมการและเลขานุการ

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

๘๓/๑๕

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธารเสนา)

วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต ประธานกรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามอย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่นและซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร ประธานกรรมการสอบปัญหาพิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ธารเสนา กรรมการสอบปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ทำให้ปัญหาพิเศษมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ อาจารย์จรียา บุญยะ โดพันธ์ นายแพทย์ทงนง ประสานพานิช อาจารย์พรเทพ นามกร ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ วิทยากรต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับความรัก ความอบอุ่น ความช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นอย่างดีจากอาจารย์ศพล เหลืองโสมนภา ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา - มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อนทุกคน ที่คอยห่วงใยและให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณ คุณคณิงนิจ พิทยาพิบูล เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ผู้ร่วมงานในแผนกวิสัญญี โรงพยาบาลพระปกเกล้าทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

สาลินี นิยมชาติ

ชื่อปัญหาพิเศษ	ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	สาลินี นิยมชาติ
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย ทักษะคิดและพฤติกรรมในการสวมหมวกนิรภัย รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ทักษะคิดกับพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่จับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ มีการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียน โดยการใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่าด้านความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ด้านทักษะคิดการสวมหมวกนิรภัยในการจับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ พบว่านักเรียนมีระดับทักษะคิดในการสวมหมวกนิรภัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยในการจับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ พบว่า มีระดับพฤติกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดในการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทักษะคิดในการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title	Knowledge and Attitudes on Motorcycle Helmet Wearing among High School Students in Muang Municipality, Chantaburi Province
Author	Salinee Niyomchat
Program	Master of Public Administration (Public and Private Management)
Academic Year	2011

Abstract

The purpose of this study was to identify knowledge and attitudes toward motorcycle helmet wearing and also to identify the relationship between knowledge and helmet-wearing practice among high school students in Chantaburi Municipality. The sample consisted of 370 high school students who rode motorcycles or used motorcycle services in the second semester of the 2011 academic year. Questionnaires were used for data collection. The statistics used in the study were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The study revealed a moderate level of knowledge of, and a high level of attitude toward helmet wearing restrictions, and a moderate level of wearing helmet practice among the students driving motorcycles or using motorcycle services. The study also revealed the relationship between knowledge and helmet wearing practices at a .05 level of statistical significance, but no relation between such knowledge and attitudes. The relationship between the attitude and helmet-wearing practice was found at a .05 level of statistical significance.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม.....	7
ความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรุกติศาสตร์.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น.....	26
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต	
เทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
กรอบแนวคิดในการวิจัย	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
เกณฑ์การแปลผล.....	58
4 ผลการวิจัย	60
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนใน เขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี.....	61
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติในการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี.....	64
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมในการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	66
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมการ สวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	69
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	90
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	97

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด และผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่ จากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ เฉพาะเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2551 - 2553	3
2 จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด ผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ และจำนวนผู้ที่รับไว้รักษาตัวใน โรงพยาบาลพระปกเกล้าในปี พ.ศ. 2551 - 2553	22
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2554 จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา และ โรงเรียนที่ศึกษา	54
5 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้เกี่ยวกับ หมวกนิรภัยของนักเรียน	62
6 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามช่วงคะแนนของความรู้เกี่ยวกับ หมวกนิรภัย	63
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติในการสวมหมวกนิรภัยของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	64
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมในการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	67
9 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	70
10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม	18
2 ภาพหมวกนิรภัยชนิดเต็มหน้า.....	23
3 ภาพหมวกนิรภัยชนิดเต็มศีรษะ.....	24
4 ภาพหมวกนิรภัยชนิดครึ่งศีรษะ	24
5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	51

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University